

LUNDS
UNIVERSITET
Socialhögskolan

Skola i kris

Skolkuratorns roll vid distansstudier med
anledning av Covid-19

Anna Johansson

Kandidatuppsats (SOPA 63)
VT 2020
Handledare: Anna Rypi

Abstract

Author(s): Anna Johansson

Title: Skola i Kris – Skolkuratorns roll vid distansstudier med anledning av Covid-19.

Supervisor: Anna Rypi

Assessor: Maria Söderberg

In march 2020 the Swedish government decided that education in gymnasiums was to be conducted as distance learning as a means to prevent the spread of the Coronavirus. The aim of this study was to explore how Covid-19 has affected schools and school counselors and in which way the school counselors role and work towards the students have changed during the Coronapandemic. The study was conducted through qualitative interviews with five school counselors from five different schools in Skåne. The results showed that a shift had occurred in the social interaction between students and school counselors where the school counselor had to be the one to make contact with the student. A reason for this seems to be that the students no longer had the opportunity to make contact whenever they chose to but instead had to make an appointment. The reluctance to make an appointment can be explained by the fact that the school counselor can seem unattainable when the student no longer being within the institution. The results also showed that the students that did not go to school in ordinary case had a higher attendance after distance learning was implemented.

Keywords: Crisis, Crisis management, Covid-19, School counselor.

Innehållsförteckning

Problemformulering	4
Syfte och Frågeställningar	5
Kunskapsläge	6
<i>Effekter av kriser</i>	7
<i>Krishantering i skolan</i>	7
<i>Skolans betydelse för barn och unga i och utanför kris</i>	8
<i>Digitalisering</i>	9
<i>Sammanfattning om tidigare forskning</i>	10
Teoretiska utgångspunkter	10
<i>Symbolisk interaktionism</i>	11
<i>Rollteori</i>	12
<i>Institutioner</i>	12
<i>Teorierna som komplement till varandra</i>	13
Metod	13
<i>Förförståelse</i>	13
<i>Metodologiska överväganden</i>	14
Val av metod.....	14
Urval och avgränsningar.....	15
Intervjuer.....	16
Bearbetning av material.....	17
<i>Tillförlitlighet</i>	17
Forskningsetiska överväganden	18
<i>Forskningsetiska principer och etiska överväganden</i>	18
Resultat och Analys	19
<i>Krisberedskap – Institutionens ramar</i>	19
<i>Förändringar i yrkesrollen i samband med krisen</i>	21
<i>Digitaliseringens påverkan på kuratorsrollen</i>	25
Avslutande diskussion	27
Litteraturförteckning	30
Bilagor	33
<i>Bilaga 1: Intervjuguide</i>	33
<i>Bilaga 2: Informationsbrev till respondenter</i>	34

Problemformulering

Under våren 2020 gick gymnasieskolor, vuxenutbildningar och universitet och högskolor över till distansstudier. Beslutet kunde kanske anses väntat eftersom flera andra länder stängde skolor för barn i alla åldrar och inte bara för äldre elever och vuxna studenter. För många elever och studenter innebar detta en stor förändring i vardagen. MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2017) beskriver en kris som en händelse som kan påverka många människor samtidigt och störa viktiga samhällsfunktioner. Det går inte att argumentera mot att Coronavirusets spridning har blivit en kris för hela världen där delar av världen drabbats olika mycket. Andra kriser som skett i svensk historia är bland annat diskoteksbranden i Göteborg och tsunamin i Sydostasien (MSB, 2017). Dessa händelser skiljer sig i vart de skett och hur många som drabbats, men en gemensam nämnare är att de har krävt stora resurser av samhället för att kunna hanteras. Även Coronaviruset har medfört en hel del omställningar för det svenska samhället genom exempelvis restriktioner i form av social distansering. Digitaliseringen i samhället möjliggjorde för Regeringen att fatta beslut om att förlägga utbildningen för gymnasieungdomar på distans. För att detta skulle vara genomförbart behövs det en viss digital och teknisk kompetens. De allra flesta besitter redan den grundläggande kunskapen att hantera en dator och mobiltelefon samt användandet av exempelvis sociala medier och mejl. Behovet av en fördjupad kunskap kring digitala sociala interaktioner och tekniska lösningar är däremot någonting som lyft fram i diskussionen om socialt arbete i en digital värld (Taylor, 2017; Ekeman, 2016). Det krävs en förståelse och kunskap kring både digitala verktyg och den digitala sociala världen, som exempelvis sociala medier. Karl Ekeman (2016) beskriver att vuxna människor ofta saknar kompetensen att delta i ett digitalt sammanhang bland ungdomar. För att nå ut till ungdomar och etablera kontakter behövs det en ökad kunskap kring ungdomars användande av internet samt ökad digital kompetens bland professionella.

Skolans elevhälsa utgörs av skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog (Skolverket, 2020). Tillsammans utgör de ett team som ska se till elevers olika behov. På akademikerförbundet SSR:s (u.å) hemsida ser man beskrivningen av skolkuratoren som en person med kunskap kring elevers psykosociala behov och kompetens att se en helhetsbild. Skolkuratoren ser till elevens hemsituation, fritid och relationer. Med andra ord ska skolkuratoren ha en bild över hur olika delar av elevens omständigheter kan påverka varandra och vilken påverkan detta slutligen har på lärandet och förmågan att uppnå läromålen i skolan. Då skolkurator verkar i skolmiljö är det framförallt elevens förmåga att uppnå läromålen som är av

vikt (Akademikerförbundet SSR, u.å). Socialstyrelsen (2018) har i sitt material *Barnets Behov* i Centrum (BBIC) tagit fram så kallade skyddsfaktorer som exempelvis utbildning och sociala relationer. Även om familjen är viktig finns det behov av relationer med jämnåriga samt andra vuxna. Positiva sociala relationer motverkar psykosociala problem och kan även ibland kompensera för riskområden hos barn, som exempelvis en undermålig hemsituation (ibid.). Många av dessa relationer skapas i skolan. Skolan är också en skyddsfaktor i sig eftersom det är här ungdomar får utbildning för att ta sig vidare in i vuxenlivet (ibid.). Psykisk ohälsa bland barn och unga ökar (Socialstyrelsen, 2017). Ett sätt att möta dessa elever är genom elevhälsan där skolkuratorns fokus ligger på psykosociala insatser såsom bearbetande samtal, krissamtal och rådgivning (Socialstyrelsen, 2016). Eftersom skolkuratorns fokus ligger på psykosociala faktorer innebär det också att arbetet riktas mot sådant som kan ha en psykosocial påverkan, som exempelvis mobbning och kriser.

Då Coronavirusets spridning orsakat en så pass stor förändring för skolan genom att bedrivs helt på distans finns det ett intresse i att se vilka effekter detta medfört. Gymnasieelevers förändrade förhållanden i samband med spridningen av Coronaviruset medförde att flera saker hände samtidigt. En kris som påverkar stora delar av världens befolkning på olika sätt härjar samtidigt som en betydande skyddsfaktor tas ifrån gymnasieskolans elever. Även om Covid-19 är en medicinsk åkomma är det skolkuratoren som behöver hantera de psykosociala effekterna av krisen samt vara delaktig i krishanteringen. Eftersom denna situation inte tidigare infunnit sig i Sverige är det intressant att undersöka vilken roll skolkuratoren kan ha i krishantering framförallt utifrån rådande pandemi och hur skolan har påverkats i stort. En annan intressant aspekt att undersöka är på vilket sätt skolkuratorns roll har förändrats utifrån digital distansundervisning gentemot eleverna. Det blir också intressant att titta på om skolkuratoren upplever att den egna rollen har förändrats utifrån rådande pandemi och vilka förändringar som skett i det arbete skolkuratoren förväntas utföra.

Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att genom intervjuer undersöka hur skolor och skolkuratorer vid gymnasieskolor i skånska kommuner påverkats av Covid-19 samt hur skolkuratorer upplever sin egen roll i krishanteringen av Coronavirusets spridning och på vilket sätt yrkesrollen

förändrats under Coronapandemin För att undersöka detta kommer studien utgå ifrån följande frågeställningar:

- Vad innebär en kris som Covid-19 för skolan och skolkuratorer?
- På vilket sätt upplever skolkuratoren att yrkesrollen har förändrats under Coronapandemin?
- Hur påverkar distansstudierna skolkuratorns roll gentemot eleverna?

Kunskapsläge

För att få en bild av kunskapsläget i ämnet behövdes ett brett fokus på flera olika områden. Uppsatsens fokus involverar flera olika ämnen, som exempelvis den professionella rollen hos skolkuratorer, krishantering, skolans roll i krishantering, digitalisering, distansundervisning samt förutsättningar och svårigheter vid krishantering i stort. Även krisers påverkan på enskilda individer och grupper samt statliga restriktioner är framträdande. Det stod därför klart att tidigare forskning dels behövde involvera forskning kring kriser som tidigare inträffat i eller påverkat Sverige och hur dessa hanterats och påverkat samhället. Forskning kring individer och grupper upplevelser och reaktioner på kriser var också relevant. Då denna uppsats fokuserar på skolkuratorer lades också fokus på att hitta forskning kring skolkuratorns roll, framförallt i krishantering. Tidigare forskning om digitalisering i socialt arbete och distansundervisning visade sig också vara intressant. För att hitta tidigare forskning användes flera olika sätt. Via LUBSearch, som är en sökbas via Lunds Universitet, går det att hitta vetenskapliga texter. På LUBSearch gjordes sökningar på nyckelorden "crisis management" child* swed* och "social work" "crisis intervention" school och "distance education".

Utöver detta användes också Google för att hitta information och rapporter från svenska myndigheter, däribland MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) och Socialstyrelsen. En riktad sökning på LUBSearch om diskoteksbranden i Göteborg gjordes baserat på information som framkom på myndigheternas samlade informationssida, Krisinformation.se för att hitta forskning kring hur tidigare kriser hanterats. I övrigt inkom också tips från handledaren om en studie som behandlade skolkuratorns krisberedskap samt digitalisering och socialt arbete.

Effekter av kriser

Emily A Holmes et.al (2020) genomförde en kombinerad kvalitativ och kvantitativ studie för att kartlägga vilka effekterna som uppmärksammats på flera olika områden i samband med Covid – 19. Studien visar att effekterna av Covid – 19 är breda och finns spridda över olika aspekter av människors liv. En av dessa aspekter som författarna lyfter fram är risken för ökad psykisk ohälsa. Denna risk finns framförallt hos de som redan lider av psykisk ohälsa i form av ångest, depression och självskaumbeteende. En annan aspekt som författarna lyfter fram är hur hemarbete och social distansering påverkar människors mående. Människor är beroende av sociala kontakter för att uppnå välmående, fysiskt och framförallt psykiskt. Hemarbete och social distansering påverkar på så vis att människor inte får möjlighet att utöva sociala kontakter och därmed inte heller få den dos av sociala interaktioner som behövs för välmående.

Ann Enander (2018) skrev i sin bok att människors sätt att reagera på kriser skiljer sig avsevärt från varandra. Människors reaktioner kan vara allt ifrån bristande uppmärksamhetsförmåga till sorg och skuld känslor. Enander utgår ifrån en mängd olika krissituationer som skiljer sig från varandra och som har påverkat samhället och individer på olika sätt. En del av krishantering som författaren lyfter fram är vikten av socialt stöd för att kunna hantera en krissituation. I detta betonas vikten av att barn påverkas av kriser på ett annat sätt än vuxna då de fortfarande utvecklas och är i behov av vuxna för vägledning och stöd. Enander framhåller också att människor ifrån socioekonomiskt utsatta områden har högre risk att drabbas av starkare negativa effekter av kriser.

Krishantering i skolan

Daniela Werner (2015) fann i sin studie att socialarbetare i amerikanska skolor till stor del ansåg att de var förberedda på att hantera kriser som skulle kunna uppstå i skolan. Studien redovisar två perspektiv: socialarbetarens individuella upplevelse av krisberedskap samt socialarbetarens uppfattning av skolans förberedelse i händelse av en kris. Skolans grundläggande krisberedskap var en viktig del av hur förberedd socialarbetaren ansåg sig vara att hantera en större kris. En väl utarbetad krisplan ökade känslan av förberedelse hos socialarbetaren. En annan faktor som lyftes fram var att socialarbetare som var med och utformade krisplanen i högre grad ansåg att krisplanen var väl utarbetad och mer redo att använda sig av den. Erfarenhet visade sig också spela in hur redo en socialarbetare var att använda sig av krisplanen och den egna upplevelsen

av att kunna hantera en kris. Socialarbetare med längre erfarenhet upplevde att de var mer förberedda att både hantera krisen och implementera krisplanen. Möjligheten att öva krisplanen ansågs också vara en viktig del. Socialarbetarens upplevde att skolan hade en bra beredskap att hantera kriser lutade sig på vissa specifika faktorer såsom skolans storlek, dess läge, om socialarbetaren varit med och utformat krisplanen samt om krisplanen kunde övas regelbundet. Socialarbetare som upplevde att deras kollegor var förberedda för en kris upplevde i högre utsträckning att det fanns en god beredskap i skolan. Socialarbetarna ansåg att de själva var förberedda att hantera en kris, men hade inte lika mycket förtroende för sina kollegors förberedelse och skolans beredskap.

Skolans betydelse för barn och unga i och utanför kris

Folkhälsomyndigheten (2020) genomförde en systematisk litteraturoversikt för att undersöka vilken roll skolan har för barn med inåtvända psykiska problem. I undersökningen valdes endast litteratur ut som ansågs ha hög eller medelhög kvalitet och var till antalet 18 stycken. Materialet fokuserade på olika typer av inåtvända psykiska problem såsom ångest, oro, depression och psykosomatiska besvär. Materialet var fördelat över skolbarn i alla åldrar från grund- och gymnasieskola. Folkhälsomyndigheter beskriver skolan som en viktig del för barns psykiska mående och lyfter fram både positiva och negativa aspekter. Det undersökningen lyfter fram som faktorer i skolan som anses vara skyddsfaktorer för barns psykiska hälsa och därmed ger högre välmående är en känsla av samhörighet med skolan samt goda relationer till lärare. En problematik som lyfts fram är att negativa relationer, såsom mobbning.

Anders G Broberg, Atle Dyregrov och Lars Lilled (2005) undersökte skolans förmåga att hjälpa ungdomar som fallit offer för diskoteksbranden i Göteborg att hantera krisen de varit med om. Undersökningen genomfördes genom att brev lämnades ut av skolkuratoren till ungdomar som varit med om diskoteksbranden med erbjudande om att delta i studien. De ungdomar som ville medverka fick svara på en enkät om aktivitet som skett i skolan efter branden samt vilket stöd de fått av skolan, vänner och familj. Studien visade att många av ungdomarna rapporterade symptom på PTSD efter branden. 23 % av ungdomarna rapporterade att de hade hoppat av skolan eller gått om en klass på grund av krisen de genomgått. Ungdomarna fick också rangordna hur deras egen skola hade erbjudit stöd till ungdomen för att hantera efterdyningarna av att vara med om branden. Resultaten visade att skolor där många ungdomar omkommit eller varit med om branden erbjöd mer stöd än skolor där fåtal ungdomar fallit offer. Resultaten

visade också att ungdomarna upplevde att skolan allt för snabbt ville att allt skulle återgå till det normala samt att ungdomarna ansåg att de inte fick den hjälp och det stöd de behövde för att nå upp till sina egna förväntningar på skolarbetet.

Digitalisering

Distansundervisning i skolan är inget nytt fenomen, men hör inte till vardagen när det gäller gymnasieskolor i Sverige. Jered Borup, Charles R. Graham och Randall S. Davies (2012) genomförde en studie på en amerikansk high school som erbjuder digitala distanskurser. Eleverna i kurserna ombads svara på en enkät som mätte olika typer av interaktion i lärandet och vilket fokus interaktionen haft, om interaktionen skett i socialt syfte eller i relation till innehållet i kursen. Vidare försökte enkäten också fånga olika utgångar för kurserna som exempelvis i förhållande till upplevelsen av lärandet eller hur nöjda de var med kursen. Det som författarna lyfter fram som intressant är att det är i relationerna som den största framgången har sin grund. Bra relationer påverkar studieresultatet på ett positivt sätt. Författarna menar att relationen elever emellan var den relation som ansågs påverka studieresultaten mest vid terminens slut trots att denna relation inte värderades särskilt högt i förhållande till utbildning av respondenterna. Vid närmare analys kom författarna fram till att det i själva verket var relationen mellan elev och lärare som var mest betydelsefull, men att detta inte syns eftersom lärare har en tendens att utöka tiden med elever som presterar mindre bra.

Amanda Taylor (2017) lyfter i sin studie fram digitaliseringens effekter på socialt arbete. Taylor menar att det har skett en förändring av kontexten där socialt arbete bedrivs och att det därför behövs en anpassning till hur socialt arbete utövas och på vilken plats. Genom att intervjua studenter på ett lärosäte för socialt arbete. Studenterna ombads reflektera över hur förberedda de kände sig att bedriva socialt arbete i ett digitaliserat samhälle samt hur mycket de kom i kontakt med digitalisering och teknologi på utbildningen. Resultatet visade att studenterna många gånger saknade utbildning kring teknologi och digitalisering även om det förekom i undervisningen. Studien visade också att i samband med att inta kunskap om etik och värderingar påverkade studenternas digitala beteende till ett mer medvetet beteende. Detta visade sig genom att vissa studenter tog bort bilder från sina sociala medier eller såg över sina inställningar över vad som var tillgängligt för andra. Taylor menar att det sociala arbetet inte följt med in i den digitala världen och att detta framförallt behöver förstärkas i utbildningar i

socialt arbete för att förbereda professionella för de digitala utmaningar som redan finns och väntar i framtiden.

Sammanfattning om tidigare forskning

Studierna som presenterats ovan skiljer sig i stort från varandra. Ändå samspelar de på ett sätt för att skapa en helhet kring vilka aspekter som är viktiga att belysa. Krisers effekter är en viktig del att ta del av då detta skapar förutsättningen för hur kriser behöver hanteras och vilka områden man bör fokusera på i krishantering. Ann Enanders (2018) studie lyfter fram barns extra utsatthet i krissituationer. Flera studier visar skolans betydelse för välmående hos barn och unga samt skolans förmåga att förse barn och unga med möjlighet till utbildning och skapandet av viktiga positiva sociala relationer (Folkhälsomyndigheten 2020; Broberg, Dyregrov & Lilled, 2005). Vidare belyser Werners (2014) vikten av krisberedskap i skolan för att öka känslan av förberedelse hos socialarbetare i skolan. De olika studierna ger en samlad bild av den forskning som finns kring krishantering i skolan utifrån den problematik som råder just nu, Corona då den lyfter fram flera olika perspektiv av problematik av skolkuratorns roll i krishantering, elevers mående, kriser i stort samt skolans betydelse för elever både i och utanför kris. Studierna om digitalisering lyfter fram både den potential och de svårigheter digitaliseringen skapar (Taylor, 2017; Borup, Graham & Davies, 2012). Vi lever i en digitaliserad värld som kan skapa unika möjligheter vid en kris som Coronavirusets spridning. Likväl som digitalisering kan skapa möjligheter kan också svårigheter och hinder uppstå. Det blir tydligt i inhämtning av tidigare forskning att det finns ett behov av kunskap och forskning kring effekterna av Coronavirusets spridning utifrån flera olika områden. Skolan är ett av dessa områden och genom att genomföra en studie som belyser krishantering och distansundervisning med anledning av Covid-19 kan man också få en förståelse för och kunskap kring viktiga aspekter av arbetet i skolan under dessa förutsättningar.

Teoretiska utgångspunkter

De teoretiska utgångspunkter som valt för denna studie är symbolisk interaktionism, det dramaturgiska perspektivet och ett nyinstitutionellt perspektiv. För att undersöka skolkuratorers roll vid distansstudier med anledning av Covid-19 kommer ett nyinstitutionellt perspektiv användas för att förklara hur skolan är uppbyggd och på vilket sätt institutionen påverkar människorna inom den. För att undersöka skolkuratorns upplevelse av förändring av rollen samt hur rollen påverkats i arbetet gentemot eleverna kommer symbolisk interaktionism och det

dramaturgiska perspektivet användas eftersom dessa teorier fokuserar på vad som händer i samspel mellan individer och i samspel mellan individ och miljö.

Symbolisk interaktionism

Grunden i symbolisk interaktionism är att individer agerar utifrån symboler med en viss innebörd. George Herbert Mead (2015) menar att för att förstå människors agerande behöver man förstå människors relationer till varandra och till sin omvärld. Individer förstår sin omvärld genom att skapa mening till den och på så vis kunna interagera med ting och fenomen i omvärlden. Här kan tanken gå till den lilla sjöjungfrun, Ariel som hittat en gaffel, men använder den som en kam. Ariel baserar sitt agerande och användande av gaffeln på tidigare erfarenhet och den kunskap hon redan besitter. Först senare lär hon sig vad en gaffel är och anpassar sitt agerande till gaffelns mening, att äta med den. Symboler i Meads mening är allt som finns i vår omvärld och som också kräver interaktion. Vissa interaktioner sker spontant och reflexmässigt och skapar såtillvida ingen utveckling eller process hos människan. Här lyfter Mead fram motstånd som en viktig del av sin syn på interaktion. Det är i motståndet människan stannar upp och en process börjar, en början till handling. Varje människa har en läggning som styrs av tidigare erfarenhet av hur en situation eller fenomen ska hanteras. Det finns ofta flera vägar att gå och erfarenhet, förståelse och mening skapar förutsättningarna för vilken väg det blir. Om man i sitt hem stöter på en inbrottstjuv och ser att denne inte har något vapen skulle man kanske försöka skrämman iväg inbrottstjuven. Om man däremot ser att inbrottstjuven har en pistol springer man kanske och gömmer sig istället. Valet av agerande påverkas således av hur situationen ser ut och vilka erfarenheter man har. Vapen innebär fara för många, framförallt om det hålls av en inbrottstjuv. En tolkning av situationen görs, vilket startar en process att antingen skrämman iväg inbrottstjuven eller springa och gömma sig. Mead beskriver också den generaliserande andre, vilket innebär att människan agerar utifrån hur denne uppfattas av andra. Den generaliserande andre syftar framförallt till samhället, men detsamma gäller för mindre grupper och även när individen är själv. Mead illustrerar detta med hur barn har en låtsaskompis som denne pratar med eller när barn leker rollekar. Barnen övar inför social interaktion med andra människor genom att genomföra rollekar och på så vis kunna se sig själv utifrån någon annan. Vidare menar Mead att människan står i ständig utveckling även om grunden skapas i tidig ålder. Eftersom nya situationer uppstår stannar inte utvecklingsprocessen och människor samlar på sig nya eller utvecklade handlingsätt.

Rollteori

Erving Goffmans (2014) dramaturgiska teori beskriver människors samspel med varandra i olika miljöer och ifrån olika förutsättningar. Rollen som spelas kan skilja sig åt utifrån vart den spelas som exempelvis i hemmet, skolan eller på arbetet samt tillsammans med vem. Sociala miljöer skapar därför en av förutsättningarna för vilken roll som spelas och hur agerandet ser ut. Goffman belyser flera olika miljöer och rolluppsättningar och menar att en av de viktigaste delarna är att man tror på den rollen som spelas. Hos de som Goffman kallar publik, vilka är alla som ser framträdandet, är legitimiteten av framträdandet viktigt för att budskapet och agerandet ska accepteras. Den sociala situationen skapar ramar för vad som är accepterat och vilka förväntningar som finns på individen och dennes agerande (ibid.) Dessa ramar kan vara regler som man ska förhålla sig till eller sociala normer och värderingar som påverkar hur man kan agera i specifika sammanhang. Vidare beskriver Goffman att dessa skådespel ibland sker i team. Teamen består då av en grupp som inte bara förhåller sig till varandra utan också till omvärlden. Detta innebär en omställning för individen att följa teamets riktning samtidigt som teamet som helhet behöver förhålla sig till omvärlden. Team har en förmåga att delegera rollen där varje individ har en specifik plats för att bilda teamets helhet. Om någon frångår denna roll kan teamet gå in och korrigera individen eller framträdandet för att upprätthålla skådespelet.

Institutioner

Institutioner är organisationer med starka normer och värderingar (Linde & Svensson, 2013). Värderingar skapar förutsättningar för vad som är gångbart inom organisationen. Skolan är en institution med specifika regler för hur lärandet ska gå till, men också hur man ska bete sig och vem som ska göra vad. Institutioner kan också beskrivas som fyrkantiga och långsamma eftersom ett visst tillvägagångssätt ofta råder, vilket bidrar till ett visst motstånd till förändring (ibid.). Detta innebär inte att institutioner inte förändras utan snarare att de gör så över tid och att snabba omställningar ibland kan vara svåra att hantera. Claes Levin (2013) menar att inom organisationer finns det ofta en samlad bild av hur verkligheten ser ut samt hur institutionen ska förhålla sig till samhället. Regler inom institutioner blir ett slags omedvetet sätt att agera och interagera (Knutagård, 2013). Då institutionen i grunden är en organisation som mångt och mycket skiljer sig från andra organisationer finns någonting som kallas organisatoriska fält, vilket innebär en önskan om att vara lika organisationerna emellan (Svensson, 2013). En skola är en skola för att den benämns som en skola och därmed också har liknande normer och

värderingar. Vad som sker i en skola samt hur det sker är också befast hos de olika organisationerna. Kerstin Svensson (2013) menar att agerandet inom organisationer skapar och reproducerar organisationen. Det som görs i skolan och det som finns i skolan är således det som definierar organisationen som skola, även om handlingarna kan skilja sig åt. Handlingarna följer trots allt det handlingsmönster som finns i organisationen med vissa variationer. Detta medför att olika skolor fungerar relativt lika oberoende av geografiskt läge, lokal och människorna i organisationen.

Teorierna som komplement till varandra.

Institutioner samspelar hela tiden med individer. Eller rättare sagt individer samspelar hela tiden inom institutioner med varandra. Detta innebär att institutionen skapar ramen för hur individen kan och bör agera. Institutionen påverkas i sin tur av samhället som bestämmer reglerna för institutionens mål, regler och legitimitet. De tre teorier kompletterar vandra på sådant sätt att man inte kan se hur människor agerar om man inte har en bild av vad det är som gör att de agerar på det vis de gör. Institutioner skapar ramarna och ger en tydlig bild av människans omgivning. Inte bara att vissa organisationer är institutioner som människor rör sig i utan att även sociala institutioner såsom vilka regler som gäller inom familjen eller bland vänner och bekanta spelar en avgörande roll för hur en individ förhåller sig, utvecklas och agerar. Dessa regler innebär en anpassning av individen för hur denne kan agera och interagera med andra inom institutionen. Både Goffman (2014) och Mead (2015) beskriver människan som en självständigt handlande varelse, men framhåller samtidigt yttre faktorerers påverkan och människans förmåga att anpassa sig till dessa omständigheter.

Metod

Förförståelse

Det är av vikt att beskriva den förförståelse jag bär med mig in i detta uppsatsskrivande. Kriser och katastrofer sker ständigt i vår omvärld, vilket ger en viss förståelse för den förstörelse och påverkan kriser kan skapa, åtminstone till sådan grad att man kan föreställa sig människors utsatthet, rädsla och frustration. Coronavirusets spridning ger dock en helt ny innebörd till ordet kris eftersom dess effekter är så vitt spridda utifrån hur starkt man upplever pandemin. Det har funnits en ständig uppdatering om Coronaviruset i media som få troligtvis har missat. Medias

rapportering har lyft fram så många olika aspekter av viruset och dess effekter att det har varit svårt att hålla reda på alla. Genom uttalanden av regeringen spridna i media kom också information om att gymnasieskolor, vuxenutbildningar och universitet och högskolor skulle förlägga undervisningen som distansundervisning.

Min förförståelse om skolkuratorns roll måste jag erkänna är ganska bristfällig. Mycket av det jag vet om skolkuratorns arbetsuppgifter kommer från min egen erfarenhet i skolan. Skolkuratoren var på den tiden någon man gick till om man mådde dåligt psykiskt eller om man upplevde mobbning av något slag. Kuratorn var också någon som man framförallt samtalade med. Kuratorn var stödjande och man kunde gå till dennes kontor för att få prata av sig. Jag är ganska säker på att kuratorn redan på den tiden gjorde mycket mer än att bara sitta och prata med elever, men som elev är det inget man ser. Genom min egen utbildning till socionom har jag fått till mig mer kunskap om skolkuratorns roll på ett mer professionellt plan. Skolkuratorns roll har under utbildningen beskrivits som stödjande och med ett stort fokus på förebyggande arbete. Samtidigt har man lyft fram skyldigheter och svårigheter i arbete som exempelvis anmälningsskyldigheten och hur skolkuratoren är ensam expert inom sitt ämne i skolvärlden där mycket fokus i övrigt landar på pedagogik och utbildningsmål.

Metodologiska överväganden

Val av metod

Vilken metod som används har betydelse för vad materialet kan berätta. Olika metoder har därför olika styrkor och svagheter. Kvantitativ metod används ofta när man ska undersöka ett stort antal enheter som liknar varandra till stor del och resultatet presenteras ofta i siffror (Lind, 2019). Kvalitativ metod däremot kan gärna och effektivt användas för att undersöka upplevelser, tankar och känslor hos människor (Ahrne & Svensson, 2015). Kvalitativ metod presenteras ofta i ord och beskrivningar (Bryman, 2018). Detta innebär att kvalitativ metod har en styrka i att kunna undersöka ett fenomen på ett djupare plan genom att frågorna kan formuleras på ett sådant sätt att intervjupersonen kan beskriva sin upplevelse med egna ord. Kvalitativ metod lämpar sig också för att undersöka data som skiljer sig åt (Lind, 2019). I intervjuer har man ofta inte enbart några svarsalternativ att välja emellan och svaren till en fråga kan därför skilja sig stort från intervjupersonen till intervjupersonen. I denna undersökning lämpade sig en kvalitativ metod då studien fokuserade på upplevelser av den egna rollen, vilket kräver möjlighet att med egna ord berätta hur man uppfattar någonting. En nackdel med kvalitativ metod är att materialet riskerar att bli kontextberoende (Eriksson – Zetterquist & Ahrne, 2015).

Upplevelser beskrivs för stunden och kan förändras över tid, vilket kan innebära en osäkerhet i resultatet. Det som beskrivs i intervjun kan spegla en ögonblicksbild då intervjupersonen kan förändra sina uppfattningar beroende på olika saker såsom hur nära i tid en upplevelse beskrivs, om personen haft möjlighet att reflektera kring sin egen upplevelse. Ett sätt att motverka detta skulle kunna vara att genomföra flera intervjuer med samma respondent för att på så vis få en samlad bild av upplevelse oberoende av när i förhållande till upplevelsen som intervjun görs. I denna studie har dock inte det varit möjligt av tidsskäl. För just denna studie är det en viktig aspekt att lyfta fram eftersom Coronapandemin pågår i skrivande stund, vilket kan innebära att respondenternas upplevelse av situationen skulle kunna komma att förändras längre fram när skolan inte längre bedrivs via distansstudier.

Urval och avgränsningar

För att få ett fokus för studien behövde en avgränsning göras. Avgränsningar görs för att inte urvalet ska bli för stort samt för att det empiriska materialet inte ska bli ohanterligt. Eftersom studien handlar om Covid-19 fann det sig naturligt att göra ett urval bland de skolor vars utbildning övergått till distansundervisning. Valet landade på gymnasieskolorna eftersom eleverna är barn som behöver en annan form av stöttning än vuxna. Det kändes helt enkelt viktigare att undersöka hur Covid-19 påverkat gymnasieskolorna än vuxenutbildningarna eller universiteten och högskolorna. Urvalet gjordes därefter genom ett så kallat målstyrt urval. Alan Bryman (2018) beskriver målstyrt urval som en metod där urvalet har ett specifikt fokus utifrån exempelvis forskningsfrågorna. I denna studie var det rimligt att använda sig av ett målstyrt urval eftersom forskningsfrågorna redan definierat vilken grupp som skulle studeras. Eftersom en av skolkuratorerna valde att vidarebefordra mejlet till sina kollegor skedde urvalet även som ett snöbollsurval, om än i liten skala. Snöbollsurval innebär att man genom kontakter kan få tillgång till fler respondenter (Bryman, 2018). För att hitta skolkuratorer inom avgränsningen, gymnasieskolor, gjordes en internetsökning på gymnasieskolor i Skåne för att ta reda på vilka orter som hade gymnasieskolor. Därefter gjordes en sökning på respektive kommuns hemsida för att hitta kontaktuppgifter direkt till skolkuratorerna. Anledningen till att mejl med förfrågan att delta i studien skickades direkt till skolkuratorerna var för att det finns en risk för påverkan av studien om en tredje person valt ut respondenterna. Intervjuerna kan påverkas på sådant sätt att de blir styrda genom att specifika individer väljs ut för att visa verksamheten från en viss sida om exempelvis rektorerna på skolorna valt ut respondenterna (Eriksson – Zetterquist, 2015). Inledningsvis skickades mejl med information om uppsatsens syfte och förfrågan om medverkan, se bilaga 1, till sammanlagt tio skolkuratorer i olika kommuner. Av dessa tio var

det tre som valde att medverka. Det vidarebefordrade mejlet till andra kollegor resulterade i att av dessa kollegor var det ytterligare en som ville medverka. Efter telefonsamtal till en av skolkuratorerna som mottagit mejlet tillkom ytterligare en skolkurator och antalet respondenter stannade på totalt fem stycken.

Intervjuer

Innan intervjuerna strukturerades en intervjuguide (se bilaga 2) med syfte att skapa ramarna för intervjun. I intervjuguiden utformades tre olika områden som var viktiga för studien; skolkuratorns roll i en kris, uppfattningen av den egna rollen som skolkurator i en kris samt krisens påverkan på arbetet som skolkurator. Under dessa områden skapades sedan ett antal frågor som gav en viss struktur till intervjun och fördjupade ämnena. Bryman (2018) menar att kvalitativa intervjuer gärna ska öppna upp för att intervjupersonen själv ska kunna ta upp vad denne anser relevant. Därför skapades frågor med beskrivande fokus där intervjupersonen själv kunde forma svaret efter vad denne ville ta upp. Eventuella följdfrågor bestämdes inte i förväg för att inte styra intervjun för mycket. Intervjuerna genomfördes digitalt via olika digitala lösningar såsom Skype, Zoom och Google Meet. Anledningen till detta var dels för att vissa av intervjupersonerna önskade detta tillvägagångssätt. En annan anledning var att rekommendationer från svenska myndigheter vid utförandet av intervjuerna avrådde ifrån att delta i fysiska möten om de kunde arrangeras på annat sätt. Jan Krag Jacobsen (1993) beskriver begränsningar med telefonintervjuer där man bland annat tappar den naturliga omedvetna kommunikationen som sker i det fysiska mötet. Även om man har en bild vid videosamtal kan det fortfarande inte mäta sig med ett fysiskt möte. Dels ligger ett stort fokus på kameran och det finns inte riktigt det där naturliga rörelsemönstret som människor har. Intervjusituationen blev också mer strukturerade eftersom det blev lite som en utfrågning istället för intervju. Detta kan vara en anledning till att vissa av intervjuerna blev något korta. Fem intervjuer genomfördes, vilka varade i ca 25 minuter vardera. Intervjuerna spelades in, med tillåtelse av intervjupersonerna, för att kunna transkribera och använda materialet i analysen. Respondenterna fick förfrågan om de ville ta del av transkriberingen för att reda ut eventuella missförstånd. Två av respondenterna ville ta del av det transkriberade materialet från deras intervju, men uppfattade inte att det fanns några missförstånd.

Bearbetning av material.

Efter intervjuernas genomförande transkriberades intervjuerna för att kunna analyseras. Transkriberingen genomfördes genom att skriva ner intervjuerna ordagrant samt markera ut pauser, skratt och liknande. För att få någon form av ordning behöver materialet struktureras (Rennstam & Wästerfors, 2015). Efter transkriberingen lästes alla transkriberingarna igenom och intressanta meningar markerades som en första överblick om vad som framkommit i intervjuerna. Därefter lästes transkriberingarna igenom ytterligare en gång och nyckelord till markeringarna skapades. Bryman (2018) menar att kodning av materialet går ut på att hitta teman för vad som är relevant. De nyckelord som skrevs ner blev därefter grupperade i olika teman. De fenomen som beskrevs ofta och som återkom i de olika intervjuerna var de som valdes ut. Vidare menar Bryman (2018) att man gärna ska vara så öppen som möjligt vid kodningen och inte vara rädd för att få för många koder eftersom de kan sällas bort i ett senare stadie av analysen. Den inledande kodningen av materialet fokuserade inte på någonting specifikt utan många olika koder skapades. I samband med att dessa koder genererade teman valdes dock de koder bort som förekom i liten utsträckning i intervjuerna.

Tillförlitlighet

Ett krav på vetenskapliga studier är att det finns en tillförlitlighet. För kvantitativa studier använder man ofta begreppen reliabilitet och validitet, vilket är svårt att använda vid kvalitativa metoder eftersom kvalitativa metoder ofta är svåra att återskapa. Istället kan man då använda sig av begreppet *tillförlitlighet*. Bryman (2018) menar att tillförlitlighet innebär flera olika aspekter i studien och listar fyra olika kriterier som kan användas för att se om studien uppfyller tillförlitlighet:

- Studien måste följa vetenskapliga regler och deltagarna i studien ska ges möjlighet att bekräfta att de uppfattats på rätt sätt.
- Materialet som används i studien behöver vara omfattande nog att kunna överföras till andra miljöer.
- Undersökningen ska vara transparent och det ska gå att följa hur undersökningen gått till.
- Det ska vara tydligt att forskaren är medveten om att objektivitet kan vara svårt att uppnå samt att forskaren försöker avstå från att låta egna värderingar påverka.

Denna studie har följ de vetenskapliga reglerna, vilka går att läsa om i avsnittet om forskningsetiska principer och etiska överväganden. Som nämnts innan gavs respondenterna möjligheten att ta del av det transkriberade materialet i syfte att kunna yttra sig kring vad som framkommit i intervjuerna samt för att kunna påtala eventuella missförstånd. Materialet i denna studie är visserligen inte stort, men kan ändå anses överförbart till andra miljöer eftersom det som lyfts upp i denna studie är sådant som förekommit i stor utsträckning i materialet. Urvalet har visserligen varit målstyrt, men ett fokus har ändå legat på att inhämta information ifrån olika skolor ifrån olika kommuner för att bredda materialet. Metodavsnittet i uppsatsen har en viktig funktion i transparensen och för att kunna följa hur undersökningen gått till eftersom information om tillvägagångssätt samt övervägningar presenteras där. Transparens tillsammans med ett avsnitt om förförståelse hjälper till med att visa på en medvetenhet om objektivitet.

Forskningsetiska överväganden

Forskningsetiska principer och etiska överväganden

I mejlet som skickades gavs information utifrån de forskningsetiska principerna. Deltagare i en studie får inte utifrån studien åsamkas skada eller kränkning (Vetenskapsrådet, 2017). Utöver detta finns det flera principer som bör följas för att ens forskning ska anses vara etisk. Deltagare ska få information om studiens syfte och vad deltagarna kan förvänta sig av sitt medverkande (Vetenskapsrådet, 2002). Deltagarna ska också ge samtycke till sin medverkan (ibid.). Därför behöver information om medverkan är frivillig och rätten att ta tillbaka sitt medverkande förmedlas. Vidare menar Vetenskapsrådet (2002) att alla uppgifter om deltagare ska avidentifieras. Uppgifterna som insamlas till studien ska heller inte användas i annat syfte än forskningssyfte (ibid.). Respondenterna fick inledningsvis ett mejl med förfrågan om de ville medverka i studien. I mejlet gavs information om studiens syfte, att medverkan baseras på frivillighet och när som helst kunde avslutas samt behandlandet av uppgifter utifrån de forskningsetiska principerna. I samband med intervjuerna gavs denna information igen muntligt för att säkerställa att respondenterna tagit del av informationen och godkänt förfarandet av deras medverkan. Respondenterna fick även förfrågan om de godkände inspelning av intervjuerna. Samtliga respondenter gav muntligt samtycke till att medverka i intervjun samt intervjuerna spelades in.

Det är lite speciellt att få möjlighet att undersöka ett pågående fenomen, men det skapar också lite andra förutsättningar kring det etiska förfarandet i studien. Det finns en risk när man undersöker pågående fenomen att det ligger för nära i tiden för att det ska anses etiskt försvarbart att undersöka. Det kan krävas en viss distans för att kunna berätta om de upplevelser man har och att själv ha fått bearbeta och reflektera kring händelser. Eftersom Covid-19 pågår fanns det därför en risk att respondenterna skulle upplevde obehagliga känslor i samband med intervjuerna. Utifrån detta var det viktigt att konstruera den inledande informationen på ett sådant sätt att respondenterna fick tydlig information om vilka ämnen som planerades ta upp i intervjuerna. Särskilt viktig var informationen om att studien skulle handla om både kriser i stort, men också med fokus på den kris vi befinner oss i idag. Respondenterna gavs här möjlighet att själva avgöra om en studie kring detta ämne var någonting de ville medverka i. En studie om den professionella rollen ger också en möjlighet till viss distans till problematiken eftersom det ofta är lättare att prata om händelser och situationer som uppkommit i arbetet snarare än i privatlivet.

Resultat och Analys

Krisberedskap – Institutionens ramar

För att kunna analysera enskilda individers handlingar och förmåga att bedriva sitt arbete kan man först titta på de ramar som avgör hur arbetet bedrivs samt vilka handlingsmönster som förväntas inom skolan. Skolan är en institution i den bemärkelse att det inom skolan finns specifika tillvägagångssätt vad gäller lärande och hantering av olika situationer. Skolans fokus är utbildning och förmåga att uppnå läromålen, vilket då blir grundpelaren i institutionen. Institutioner vilar på normer och värderingar som är starkt befästa (Linde & Svensson, 2013). Det finns därför ofta strikta ramar i form av planer, rutiner och mål. Skolan och dess personal arbetar mot lärande och de kontroller och insatser som utförs görs i relation till lärandet. Skolkuratorn, som nämnts tidigare, har kompetensen och förväntas ha ett helhetsperspektiv kring olika delar av elevens liv med fokus på elevens förmåga att uppnå läromålen (Akademikerförbundet SSR, u.å). Andra delar av elevens liv kan påverka skolgången på ett sådant sätt att eleven riskerar att inte klara sin utbildning. Skolor har ofta en tendens att bedrivas ungefär likadant. Organisatoriska fält innebär just detta, organisationer som beter sig ungefär lika (Svensson, 2013). Beslutet om att bedriva en stor del av undervisning för gymnasieskolor, vuxenutbildning och universitet och högskolor på distans tyder på att tanken om ett enat

organisatoriskt fält kring institutioner är stark. Svensson (2013) menar vidare att det är de sociala konstruktionerna av institutioner som avgör vilka organisationer som ingår i ett fält. Skolor, trots att de bedriver utbildning på olika nivå och kan drivas av olika aktörer såsom privata och kommunala, har samma ramar och ingår således också i samma organisatoriska fält eftersom den sociala konstruktionen inom skolan är likartade. Om man ser närmare på varje organisation kan man peka ut vissa saker som är lika för många, om inte alla, organisationer inom det organisatoriska fältet. Ett sådant exempel är krisplanen som (även om den skiljer sig från varandra beroende på vissa faktorer kopplat till skolan) har ett liknande syfte och består av beskrivningar av hur specifika situationer ska hanteras utifrån institutionens ramar. Rutiner, riktlinjer och även krisplaner skapar förutsättningar att kunna återgå eller bibehålla normalitet inom institutionen vid krissituationer och hjälper på så vis till att definiera ramarna inom institutionen. Kuratorerna beskrev att skolan hade en krisplan som de kunde luta sig på i händelse av en kris.

” ...det är ett ganska stort dokument som ska täcka in alla områden, så jag tror att där är ungefär 50 olika sidor i den med olika scenarier och så” Intervjuperson 2

Kuratorerna uttryckte att det fanns en krisplan, men det var få som arbetade utifrån den ursprungliga krisplanen i förhållande till Covid – 19. Skolkuratorerna var överens om att det var en kris de stod inför. Trots detta ansågs det svårt att sätta fingret på vilket sätt det var en kris. Flera av skolkuratorerna berättade att de inte arbetade efter en krisplan utifrån Covid-19 eftersom ett sådant scenario inte var beskrivet i krisplanen. Vid frågan om Covid-19 definierades som en kris i skolan var svaret nej. Det var snarare effekterna av Covid-19 som beskrevs som en kris, att eleverna inte var på plats. För en institution som skolan är detta inte så förvånande då fokus för krisen rimligtvis landar på det som påverkar institutionen mest. Werner (2015) beskriver att skolor behöver en väl utarbetad krisplan för att en känsla av god förberedelse i händelse av en kris ska infinna sig. En bristande krisplan eller alltför snabbt utarbetad krisplan kan därmed innebära att situationen blir mer svårhanterad. Flera av skolkuratorerna beskrev att skolorna arbetat fram en ny tillfällig form av krisplan för att hantera situationen.

”Covid-19 är... där får vi lite följa med flödet och se vad som händer och försöka hantera det utifrån ett annat perspektiv. Sen är det ju klart att eleverna behöver mer stöttning, de blir mer oroliga. Elever som har det svårt hemma och så behöver de mer stöttning nu än vad de behöver

vanligtvis, men nej vi följer inte renodlat krisplanen nu för att detta här är något annat”. – Intervjuperson 1.

Genom att inte ha en struktur att följa och inte riktigt veta hur man ska förhålla sig till förändringarna inom institutionen och i omvärlden finns en risk att en osäker situation skapas som skolan inte riktigt vet hur denna ska hantera. En kris som Covid-19 innebär också att en stor påverkan sker från samhället, genom exempelvis lagar, förordningar, restriktioner och rekommendationer. En styrka hos institutioner är att de ofta är stabila i grunden och inte påverkas i större grad av mindre förändringar. Förändringen till följd av Covid-19 för institutionen innebar däremot inte en liten förändring och detta påverkade en av institutionens viktiga värderingar, lärande tillsammans med andra i en fysisk miljö. Stig Linde (2013) menar att förändringar i organisationer sker för att aktörer inom organisationen agerar utifrån ett visst intresse inom organisationen. Skulle skolan vilja implementera distansutbildningar för att man såg nytta med det skulle det troligtvis redan ha gjorts. Skillnaden mellan hur en förändring vanligtvis sker gentemot hur förändringen utifrån Covid -19 skett är att förändringen inte varit på institutionens villkor. Beslutet om att förlägga utbildningen på distans kom från Regeringen vilket ställde krav som kan vara svåra att implementera eftersom det inte på förhand funnits några fasta ramar för omställningen.

Förändringar i yrkesrollen i samband med krisen.

Kuratorerna beskrev i sina intervjuer skolkuratorns roll som tillgänglig. Detta var framförallt viktigt i förhållande till eleverna. Eleverna behövde närheten till skolkuratoren och möjligheten att dyka upp oanmälda på kuratorns kontor eller ta tillfället i akt och prata lite med kuratorn i korridoren. De elever som kuratorerna hade kontakt med var framförallt de elever där de redan etablerat en fast kontakt med inbokade möten medan de spontana kontakterna alltmer uteblivit.

”Jag har elevsamtal, men det händer någonting i distansen... Det är inte bara att slinka förbi in till mig utan nu måste det vara bokad”. – Intervjuperson 4

Det finns ett behov bland eleverna att kunna ta kontakt på deras villkor. Det spontana samtalet sker precis lika ofta som det planerade samtalet. För kuratorerna förändrades detta i samband med att undervisningen övergick i distansstudier. Den spontana kontakten från eleverna uteblev och kuratorerna behövde ställa om till att vara den som tog kontakt. Kuratorerna uppgav att de

gett ut information om hur eleverna kunde kontakta dem, men ändå var det inte lika många som tog den kontakten. Svensson (2013) menar att handlingar inom institutioner befäster ett handlingsmönster som, även om variationer i handlingsmönstret ständigt sker, är svåra att bryta och därför står i direkt relation till institutionen. Det kan därför vara så att eftersom kuratorn tillhör skolan, institutionen, blir det inte heller lika självklart att kuratorn finns tillgänglig om man inte kan röra sig i skolans lokaler. Det är lite som när ett barn träffar sin förskolelärare i affären och barnet reagerar för att förskoleläraren är på fel plats. Kuratorn är en så tydlig del av skolan att kontakt med kuratorn utanför skolan inte ses som möjlig om inte en relation redan finns. Tillgänglighet var någonting som samtliga kuratorer beskrev på ett eller annat sätt. En kurator beskrev tillgängligheten som ett aktivt arbete med synlighet och anpassning.

”Att möta eleverna på deras ytor, då når jag fler”. – Intervjuperson 5

Genom att vara tillgänglig på de platser där eleverna finns, i korridorer, i matsalen eller i kapprum fanns det en större möjlighet att etablera kontakt och att göra skillnad. Det är som att tillgänglighet är en tyst överenskommelse för hur kontakten mellan kurator och elev ska se ut, en form av social regel. Mead (2015) menar att social interaktion sker i grupper där individerna interagerar med varandra utifrån tidigare erfarenhet och genom att tolka symboler. Kuratorsrollen och elevrollen innehar båda symboler som tolkas av individer i gruppen för att sociala interaktion ska kunna fortgå. Tillgänglighet är en sådan symbol som inneburit att eleverna kan inställa sig när de känner för det. Om tillgängligheten förändras utifrån att någonting sker i miljön runt omkring kommer också den sociala interaktionen förändras. Kuratorn är en möjlighet för eleverna att samtala och få stöd, vilken de utnyttjat på det vis de har erfarenhet av och detta stannar därför av i samband med att kuratorn inte längre finns att tillgå. För att den sociala interaktionen ska kunna fortgå behöver därför kuratorerna förändra sitt agerande.

”Nu är det nästan hela tiden så att det är jag som söker upp elever. Det ligger hos mig nu, inte att de hör av sig till mig” – Intervjuperson 5.

Kuratorerna fick ändra sina tillvägagångssätt genom att, som ses i citat ovan, vara den som tog kontakt med eleverna. Skillnaden mellan eleverna och kuratorn är att elevernas kontakt med kuratorn är frivillig medan kuratorns kontakt med eleven är ett krav. Det finns en förväntning av hur kuratorn ska agera som definierar kuratorsrollen, så även i kris. Mead (2015) beskriver

detta som den generaliserade andre, samhällets syn på individen. Kuratorn förväntas vara den som uppmärksammar och stödjer eleverna i deras psykosociala mående och förväntas genomföra detta arbete även om inte eleverna är på plats. Vidare menar Mead (ibid.) att individens agerande bestäms av att individen ser sig själv genom den generaliserade andre, samhället. Samhällets förväntningar av kuratorsrollen och kuratorns funktion driver agerandet utifrån vilka krav samhället ställer på agerandet. Detta kan vara en förklaring till att flera av kuratorerna beskrev en tätare kontroll av elevernas omständigheter och framgångar.

”Jag har betydligt mer att göra nu än när eleverna är här på plats. För att det är det här jagandet. Man kollar närvaro, man kollar hur det går studiemässigt och sen ska de följas upp med kanske andra kontakter, psykologkontakt och annat de hänvisas till” – Intervjuperson 4.

Kontroll är ett ämne som ofta lyfts fram när man talar om organisationer som behandlar och möter människor. Levin (2013) beskriver de yrkesverksamma inom dessa organisationer som bedömare av normerat beteende. Visserligen hänvisar Levin (ibid.) till socialarbetare inom socialtjänsten, men detta kan appliceras även på skolkuratorer. Skolans värld är full av olika kontrollfunktioner för att säkerställa att institutionen fungerar som den ska samt att människorna inom institutionen följer institutionens förväntningar. Detta är således inget nytt fenomen och kan sägas vara de institutionella strukturerna. Om inte de strukturella förutsättningarna ger möjlighet att hantera situationen finns det möjlighet och i vissa fall också en skyldighet att involvera andra institutioner för att hantera problem. Detta kan exempelvis vara orosanmälningar till socialtjänsten. Skolkuratorerna beskriver en förändring i hur arbetet bedrivs gentemot eleverna och hur man säkerställer att eleverna når upp till utbildningsmålen, men också hur man försöker försäkra sig om elevernas välmående. Individer agerar utifrån de normer och värderingar som finns i den sociala miljön (Mead, 2015), i detta fall institutionen. Om det inte finns utrymme att bedriva arbetet som man en gång gjort finns det anledning att genomföra en förändring. Eftersom kontrollfunktioner är en stark kultur inom skolan är det därför också logiskt att förändringen skiftar mot ett försök till mer kontroll i en situation där man inte längre har samma tillgänglighet som tidigare.

”Dels så är det så att vi har en skolportal som många andra skolor där jag... i min roll kan ha en övergripande helhetssyn på eleverna, på deras skolgång och lite aktiviteter och där jag är inne mycket mer frekvent. Jag har mycket mer kontakt med lärarna... jag skickar fler mail och förväntar mig fler svar på hur det går.” – Intervjuperson 1

Det framkommer en slags bristande kontroll som behöver hanteras. Kuratorerna behöver ha kontakt med eleverna, men når inte riktigt fram och hos vissa elever innebär detta en brist på insyn vilket skapar oro. Kuratorerna ger också en bild av att lärarna har fått en mer framträdande roll för att uppmärksamma och initiera kontakt med kuratorn i de fall det behövs. Goffman (2014) menar att man kan agera i team där varje individ spelar en specifik roll. På så vis finns det lärarrollen som har en specifik uppgift inte bara gentemot eleverna, utan också gentemot institutionen och samhället. Sedan finns det kuratorsrollen som har en annan uppgift som också skiljer sig utifrån vem kuratorn interagerar med samt för vem framträdandet är till för. Dessa team strävar efter samma sak och hjälper varandra att uppnå ett framträdande som omgivningen tror på (Goffman, 2014). Om det sker störningar i den sociala miljö som kuratorerna och lärarna verkar i kan en annan rollfördelning ske. Vissa element i lärarrollen och kuratorsrollen ges större utrymme för att passa de nya förutsättningarna.

”... det vilar mer på lärarna i detta läget så att de som de anser eller upptäcker eller kanske är frånvarande mer, att de meddelar det till mig så att jag kan ringa upp dem eller skicka ett sms eller på nåt sätt kontakta dem så att vi får ta ett inledande snack.” Intervjuperson 3

Även Mead (2015) lyfter fram ett förändrat agerande när det sker en störning i den sociala miljön. Det motstånd man möter i förändringen påverkar på vilket sätt man ska agera härnäst. En förutsättning är att man på förhand har någon kunskap om hur en situation ska lösas eller hur liknande situationer har hanterats tidigare (ibid.). Genom att stå inför en ny situation som inte tidigare har inträffat finns det inte heller några möjligheter att agera på rutin utan både en anpassning och förändring av beteendet. För att nå upp till förväntningarna behöver hela institutionen agera tillsammans. Enligt Goffman (2014) har varje teammedlem en specifik roll. Dessa roller samspelar för att nå målet med agerandet. Om man ser att det inte finns samma möjlighet till detta kan teamets medlemmar korrigera varandra för att lyckas med sitt framträdande (Goffman, 2014). Ett ökat ansvar hos lärarna att flagga för missförhållanden eller bristande studieförmåga kan förklaras utifrån behovet av att ta på sig det ansvar man från början hade, men inte längre kan uppnå genom ordinarie metoder. Skolkuratorn behöver fortfarande uppfylla kraven på arbetet utifrån elevernas psykosociala behov. Skillnaden blir att skolkuratorn och lärarnas fokus har fått en gemensam nämnare och att man arbetar tillsammans och kompletterar varandra på ett sätt som inte tidigare varit så framträdande.

Digitaliseringens påverkan på kuratorsrollen.

Vi lever i en digitaliserad värld som ställer krav på en viss digital kompetens. Sociala medier används flitigt både av yngre och äldre, där yngre visserligen kan antas vara mer aktiva. Coronavirusets spridning tvingade skolan till anpassning som tidigare aldrig skett. Utbildningen på gymnasieskolorna behövde fortgå samtidigt som smittspridning behövde förebyggas. Därför förflyttades utbildningen till digitala former för gymnasieungdomar. Det digitala förfarandet skapade en insikt om utvecklingsområden inom skolan och för skolkuratorernas arbete. Skolkuratorerna beskrev det som en positiv effekt att de fått mer kunskap om det digitala mötet.

”Vi har blivit mycket skarpare digitalt och nu tänker jag att vi närmar oss deras värld. För unga människor lever i den digitala världen på ett helt annat sätt än vad vi gör” – Intervjuperson 4.

Mead (2015) menar att grunden för social interaktion läggs i tidig ålder genom att barn leker roller för att få en förståelse för hur denne uppfattas av andra och därmed kan skapa sin självbild. Barnets självbild skapas av barnets förmåga att se på sig själv utifrån. Vidare menar Mead (ibid.) att utvecklingen sker genom hela livet eftersom nya motstånd uppstår som individen behöver tolka och anpassa sig till. Digitalisering kan ses som ett sådant motstånd. Kurators roll står även den ständigt i förändring då nya situationer uppstår som kuratorn behöver förhålla sig till. I grunden finns fortfarande förväntningen på rollen kvar medan nya förutsättningar ändrar agerandet. Det är detta som tvingar kuratorn och även andra yrkesroller till anpassning. Kuratorerna ansåg visserligen att anpassningen var positiv och gav fördelen att kunna närma sig eleverna på ett sätt man inte kunnat tidigare, men samtidigt lyftes en svårighet fram eftersom vanan att använda digitala medel inte fanns där. Social interaktion sker även i den digitala världen, antingen kommunicerar man via bild eller via skrivna meddelanden. Interaktion innebär en tolkning av symboler eller objekt (Mead, 2015). För att kunna interagera krävs det med andra ord en förmåga att tolka det som sägs, skrivs eller det objekt som ska användas. Det är här det kan uppstå svårigheter i interaktionen eftersom digital kompetens kan skifta mellan individer.

”...jag är bra på att hitta alternativa kommunikationsvägar, men det här drar ju saken till sin spets. Det sätter större press på mig att möta eleverna där de är. För att är de inte tillgängliga

så kan jag inte gå och haffa den på nåt sätt utan jag måste försöka ta mig till där de är, möta dem på deras villkor” – Intervjuperson 1

Amanda Taylor (2017) lyfter fram i sin studie att digital kunskap är en bristvara hos professionella socialarbetare och att det finns ett behov av att införa moment under utbildningar i socialt arbete kring teknik och digitalisering för att förbereda socialarbetare för att bedriva socialt arbete i en digitaliserad värld. Med en bredare kompetens kan skolkuratorer och andra socialarbetare nå ut till fler och lära sig nya saker som gör att de kan interagera med varandra på ett annat sätt. Vi interagerar med vår omvärld utifrån det vi kan och har erfarenhet av (Mead, 2015). Om vi inte har erfarenhet av digitala plattformar och sociala medier går det inte heller att interagera fullt ut. Det handlar om att möta eleverna på den plats de befinner sig på och erbjuda kontakt via de kanaler där elever är anträffbara.

En annan aspekt som kuratorerna lyfte fram var närvaron bland elever. Kuratorerna beskrev en ökad närvaro bland elever som vanligtvis är svåra att få till skolan.

”Vi har faktiskt sett positiva saker också och det är ju att de som inte vi får till skolan i vanliga fall är helt plötsligt med på lektionerna digitalt” – Intervjuperson 3.

Undervisning som sker i skolans fysiska lokaler innebär att vissa elever inte deltar av olika skäl. Institutioner innefattar ofta ett motstånd till förändring (Linde & Svensson, 2013). Detta innebär inte att institutioner inte kan förändras. Det innebär snarare att små förändringar sker hela tiden, men eftersom grunden i skolan är så pass stabil leder dessa små förändringar sällan till större förändringar som påverkar institutionen märkvärt. Distansundervisningen har öppnat upp för en tanke om utveckling kring de elever som inte vill gå till skolan.

”Skulle man summera detta tror jag nog man kan hitta bra grejor utifrån det som hänt, att skolan som institution kanske inte ska vara så stel utan det är kanske så att de där ”hemmasittarna” som man har de som inte vill gå till skolan av olika orsaker. De kanske ska få vara hemmasittare fast få skolgång på distans” – Intervjuperson 3.

Skolan som institution är inte uppbyggd på sådant sätt att digital undervisning erbjuds i vanliga fall. Här kan man återigen tala om tillgänglighet. De elever som normalt är svåra att engagera i skolarbetet eller inte går till skolans fysiska lokaler får en annan tillgänglighet än tidigare. På så vis skapas förutsättningar för att nå de elever som annars kan vara svåra att få kontakt med.

Hur vi agerar och interagerar med varandra påverkas både egna egenskaper och yttre förutsättningar (Mead, 2015). Elever som inte går till skolan har ofta en underliggande problematik som kan skapa svårigheter att delta i undervisningen i ordinära former. Om förutsättningarna då förändras och tillgängligheten ökar genom att kunna ta del av undervisningen från det egna hemmet finns det en möjlighet att delta på ett annat sätt än tidigare.

Avslutande diskussion

Syftet med denna studie var att undersöka hur skolor och skolkuratorer vid gymnasieskolor påverkats av Covid-19 samt hur skolkuratoren upplever att yrkesrollen och arbetet gentemot eleverna har förändrats under Coronapandemin. Studien utgick ifrån tre frågeställningar som i detta avsnitt kommer försöka besvaras utifrån det som framkommit i studien. Studien har framförallt lyft fram komplexiteten i det sociala samspelet både mellan institution och individ och mellan individer inom institutioner. Vad innebär då en kris som Covid-19 för skolan och skolkuratoren? För skolan innebär Covid-19 en omställning från undervisning på plats till undervisning i digitala former vilket i sin tur skapat den verkliga krisen för skolan. Det var tydligt i intervjuerna att det som skolan och skolkuratorerna upplevde som en kris inte var Covid-19 i sig utan det faktum att eleverna inte var på plats. Skolan som institution skapar reglerna för agerandet inom institutionen. Om eleverna inte är på plats förändras skolan som institution i grunden. För skolkuratorernas del innebär det en relativt stor förändring i krishantering och i förmågan att möta eleverna i deras mående. Covid-19 som kris innebär också för skolan att mycket behövde göras snabbt eftersom det inte fanns något manus att tillgå. Kuratorerna lyfte fram att det inte fanns någon krisplan som lyfte detta scenario. Avsaknaden av en krisplan skapar en osäkerhet inom skolan för hur situationen ska hanteras, vilket i förlängningen innebär en osäkerhet för personal på skolan. På vilket sätt har då skolkuratorns roll förändrats under Coronapandemin? Skolkuratorns roll är vanligtvis vid kriser en funktion som samtalsstöd för att hjälpa till att hantera svåra situationer. Den kris som skolan nu genomgått har istället gjort att skolkuratoren behövt lägga mer fokus på att vara synlig och tillgänglig. När eleverna inte längre är på plats i skolan tar de inte tillfället i akt för att etablera kontakt med kuratorn om behovet uppstår. Kuratorerna har därför behövt vara den som etablerat kontakt på ett annat sätt än tidigare. Detta har inneburit ett annat arbetssätt då mer fokus legat på kontroll av elevernas närvaro och en tätare kontakt med lärarna. Det sociala samspelet inom

skolan har förändrats och fungerar efter andra sociala regler. En viss förskjutning har också skett eftersom kuratorerna upplevde att mer av arbetet att uppmärksamma psykosociala behov låg på lärarna som i sin tur gjorde kuratorerna uppmärksamma på att eleven eventuellt behövde stöd. En bristande kontroll blev också synlig i resultatet av studien som på något sätt resulterade i mer kontrollfunktioner för att stämma av elevernas mående, oftast via kontakt med lärare. Vidare visade resultatet att kuratorerna upplevde en ökad digital kompetens. Studien fokuserade också på hur distansundervisningen påverkat skolkuratorns roll gentemot eleverna. Detta kan anses redan besvarat i föregående frågeställning eftersom de aspekter som lyftes upp av kuratorerna framförallt fokuserade på yrkesrollens förändring under Coronapandemin.

Denna studie skulle kunna genomföras genom både kvalitativ och kvantitativ metod. Det finns en viss förtjänst att använda kvalitativ metod då det går att ställa frågor som kräver ett beskrivande svar. Det går även att ställa följdfrågor. Däremot hade en kvantitativ metod kunnat förse studien med fler respondenter och på så vis gett ett bredare resultat av vilken påverkan Covid-19 haft på gymnasieskolor. En kvantitativ metod hade däremot endast kunnat visa på hur vanligt förekommande någonting är, men vissa av de ämnen som framkom hade mycket väl gjort sig tillrätta i en kvantitativ metod, som exempelvis förekomsten av krisplan, närvaro bland elever eller i vilken utsträckning den digitala kompetensen ökat. Ovannämnda förekomster kan anses viktiga eftersom vi fortfarande är mitt uppe i en pandemi och sådan kunskap då kan vara behövlig för att kunna ställa nytta mot skada i framtida restriktioner och tillvägagångssätt inom skolan.

Det ämne som framkom i resultatet som jag ansåg var särskilt intressant var hur närvaron bland eleverna påverkats av distansstudierna. Det var till en början förvånande att närvaron bland de elever som vanligtvis inte går till skolan hade ökat. Det väcker en tanke om att skolan, som ska vara för alla, kanske behöver förändra sina tillvägagångssätt för att kunna vara för alla barn och ungdomar. Så småningom infann sig en förståelse för att dessa elever säkert ofta vill delta i skolan, men inte ges de rätta förutsättningarna för det. Elever med någon form av problematik som begränsar deras skolgång behöver få möjligheten att delta som andra barn och ungdomar och på något vis kunna tillgodogöra sig sin utbildning. Det finns säkerligen redan studier som behandlar vilken form av problematik som är vanligt förekommande hos dessa elever och hur många hemmasittande barn det finns i Sverige som står med behov som skiljer sig från andra barn. Framtida studier skulle därför istället kunna fokusera på en del av det som framkommit i denna studie. Distansundervisning skapar en tillgänglighet till skolgång som kan tas tillvara på

i flera olika situationer bland annat för de barn som av olika anledningar inte kan gå eller vill gå till skolan på grund av en underliggande problematik. Skolkuratorerna ansåg att denna positiva effekt var någonting som de ville ta med sig i framtida arbete och att detta väckte tankar om att skolan kanske skulle kunna tillmötesgå fler elevers behov som man tidigare inte tänkt på. Mer djupgående studier skulle kunna svara på hur stort behovet av en alternativ skolgång är och hur en sådan skolgång skulle kunna se ut. Skulle digital undervisning kunna få en permanent plats i skolan? Går det att förändra skolan som institution för att faktiskt skapa en skola som är för alla och som kan tillgodose alla barns behov och rätt till utbildning?

Litteraturförteckning

Ahrne, Göran & Peter Svensson (2015) Kvalitativa metoder i samhällsvetenskapen. I: Ahrne, Göran & Peter Svensson (red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm Liber.

Akademikerförbundet SSR (u.å) *Skolans psykosociala expert*.
[<https://akademssr.se/yrkesfragor/socionom/skolkurator>. Hämtad: 2020-07-29].

Borup Jered, Charles R. Graham & Randall.S Davies (2012) The nature of adolescent learner interaction in a virtual high school setting. *Journal of Computer Assisted Learning* 29 (2) pp 153 – 167.

Broberg, Anders. G, Atle Dyregrov & Lars Lilled (2005) The Göteborg discotheque fire: posttraumatic stress, and school adjustment as reported by the primary victims 18 months later. *Journal of Child Psychology and Psychiatry* 45 (12) pp 1279 – 1286.

Bryman, Alan (2018) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber.

Ekeman, Karl (2016) Uppsökande arbete på internet I: Daneback, Kristian & Emma Sorbring (red.) *Socialt arbete och internet – att förstå och hantera sociala problem på nya arenor*. Stockholm: Liber.

Enander, Ann (2018) *Människors förhållningssätt till risker, olyckor och kriser*. Stockholm: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Eriksson – Zetterquist, Ulla & Göran Ahrne (2015) Intervjuer. I: Ahrne, Göran & Peter Svensson (red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber.

Folkhälsomyndigheten (2020) *Skolans betydelse för inåtvända problem bland skolbarn. En kartläggning av systematisk litteraturöversikt*. Stockholm: Folkhälsomyndigheten.

Goffman, Erving (2014) *Jaget och Maskerna. En studie i vardagslivets dramatik*. Lund: Studentlitteratur.

Holmes, Emily A, Rory C. O’connor, Hugh V. Perry, Irene Tracey, Simon Wessely, Louise Arseneault, Clive Ballard, Helen Christensen, Roxane Cohen Silver, Ian Everall, Tamsin Ford, Ann John, Thomas Kabir, Kate King, Ira Madan, Susan Michie, Andrew K. Przybylski, Roz Shafran, Angela Sweeney, Carol M. Worthman, Lucy Yardley, Katherine Cowan, Clair Cope, Matthew Hotopf & Ed Bullmore (2020) Multidisciplinary research priorities for the Covid-19 pandemic: a call for action for mental health science. *The Lancet Psychiatry* 7 (6) pp. 547 – 560.

- Jacobsen Jan Krag (1993) *Intervju – konsten att lyssna och fråga*. Lund: Studentlitteratur.
- Knutagård, Marcus (2013) Det sociala arbetets moraliska geografi. I: Linde, Stig & Kerstin Svensson (red.) *Förändringens entreprenörer och tröghetens agenter. Människobehandlande organisationer ut ett nyinstitutionellt perspektiv*. Stockholm: Liber.
- Levin, Claes (2013) Socialt arbete som moralisk praktik. I: Linde, Stig & Kerstin Svensson (red.) *Förändringens entreprenörer och tröghetens agenter. Människobehandlande organisationer ut ett nyinstitutionellt perspektiv*. Stockholm: Liber.
- Lind, Rolf (2019) *Vidga vetandet. Teori, metod och argumentation i samhällsvetenskapliga undersökningar*. Lund: Studentlitteratur.
- Linde, Stig & Kerstin Svensson (2013) Bokens ärende. I: Linde, Stig & Kerstin Svensson (red.) *Förändringens entreprenörer och tröghetens agenter. Människobehandlande organisationer ut ett nyinstitutionellt perspektiv*. Stockholm: Liber.
- Mead, George Herbert (2015) *Mind, Self & Society*. London: The University of Chicago Press.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2017) *Vad är en kris?* [<https://www.krisinformation.se/detta-gor-samhället/mer-om-sveriges-krishanteringssystem/vad-ar-en-kris>]. Hämtad: 2020-04-07].
- Rennstam, Jens & David Wästerfors (2015) Att analysera kvalitativt material. I: Ahrne, Göran & Peter Svensson (red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber.
- Socialstyrelsen (2016) *Vägledning för Elevhälsan*. Stockholm: Socialstyrelsen
- Socialstyrelsen (2017) *Utvecklingen av psykisk ohälsa bland barn och unga vuxna -Till och med 2016*. Stockholm: Socialstyrelsen.
- Socialstyrelsen (2018) *Grundbok i BBIC – Barns behov i centrum*. Stockholm: Socialstyrelsen.
- Svensson, Kerstin (2013) Varför fungerar det? Om betydelsen av förväntningar, institutioner och aktörer. I: Linde, Stig & Kerstin Svensson (red.) *Förändringens entreprenörer och tröghetens agenter. Människobehandlande organisationer ut ett nyinstitutionellt perspektiv*. Stockholm: Liber.
- Taylor, Amanda (2017) Social Work and Digitalisation: Bridging the knowledge gaps. *Social Work Education* 36 (8) pp. 869 – 879.

Thunman, Elin & Marcus Persson (2011) George Herbert Mead och motståndet. I: Lindblom Jonas & Jonas Stier (red.) *Det socialpsykologiska perspektivet*. Lund: Studentlitteratur.

Vetenskapsrådet (2002) *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Liber.

Werner, Daniela (2015) Are School Social Workers Prepared for a Major School Crisis? Indicators of Individual and School Environment Preparedness. *Children & School* 37 (1), pp. 28 – 35.

Bilagor

Bilaga 1: Intervjuguide

Innan intervjun:

Förklara syftet med studien. Syftet med studien är att undersöka skolkuratorns roll i krishantering, hur skolkuratoren upplever sin egen roll vid en kris samt hur arbetet påverkas av krisen.

Ge information om att all medverkan är frivillig och att intervjupersonen när som helst kan avbryta sin medverkan.

Ge information om att alla uppgifter om intervjupersonen kommer aidentifieras och anonymiseras.

Ge information om att resultatet presenteras på gruppnivå eller genom anonymiserade citat.

Ge information om att allt material enbart kommer användas i forskningssyfte och att alla uppgifter insamlade om intervjupersonen enbart kommer finnas kvar så länge studien genomförs.

Informera om behovet av att spela in intervjun i syfte att kunna gå tillbaka till intervjun vid analys. Fråga om samtycke att spela in intervjun.

Intervjun kommer inrikta sig på tre områden. Följdfrågor kommer variera utifrån hur intervjupersonen svarar.

- Skolkuratorns roll i en kris
- Uppfattningen av den egna rollen som skolkurator i en kris.
- Krisens påverkan på arbetet som skolkurator.

Skolkuratorns roll i en kris:

- Finns det någon krisplan i verksamheten?
- Arbetar ni efter en krisplan idag?
- Finns det specifika områden som du ansvarar för i krishantering?
 - Om ja, vilka?
 - Är detta områden som du arbetar med normalt eller är de kopplade till krishantering?

Uppfattningen av den egna rollen i en kris:

- Kan du beskriv din roll som skolkurator?
- Upplever du att din roll som skolkurator har förändrats utifrån den kris vi befinner oss i idag?
 - Om ja, på vilket sätt?
- Upplever du att krisen påverkar dig i din yrkesroll på något sätt?

Krisens påverkan på arbetet:

- Utför du ditt arbete annorlunda under rådande omständigheter?
 - Om ja, På vilket sätt?
- Kan du ge exempel på några svårigheter som uppkommit i ditt arbete utifrån den kris vi befinner oss i idag?
- Vilka positiva effekter har du kunnat se i ditt arbete i krisen?

Bilaga 2: Informationsbrev till respondenter

Hej,

Mitt namn är Anna Johansson och jag är socionomstudent vid Lunds universitet. Jag ska skriva min kandidatuppsats om skolkuratorns roll i krishantering. Undersökningen syftar till att få en förståelse för hur kriser, som exempelvis den kris vi nu befinner oss i med spridningen av Coronaviruset, påverkar skolkuratorns syn på sin egen roll i krishantering samt hur kriser påverkar skolkuratorns arbete. Jag skulle vara väldigt tacksam om Du skulle kunna tänka dig att medverka i undersökningen genom att delta i en intervju.

Intervjun kommer handla om vilken roll Du har i krishantering vid din arbetsplats, upplevelsen av Din roll i krishantering och hur arbetet gentemot eleverna påverkats av den kris som pågår i samhället idag.

Din medverkan är frivillig och Du kan när som helst välja att avbryta Din medverkan. Uppgifter om Dig och Din medverkan kommer aidentifieras för att alla medverkande ska tillförsäkras anonymitet. Det som framkommer i undersökningen kommer användas enbart i forskningssyfte.

Om du har några frågor kan du maila mig an2707jo-s@student.lu.se eller min handledare vid Lunds universitet Anna Rypi anna.rypi@soch.lu.se

Tack på förhand.

Med vänlig hälsning,

Anna Johansson